

9. decembra 2015

Odločanje na podlagi dokazov zahteva visokokakovostne podatke: statistični podatki so smiselna naložba

Evropski svetovalni organ za upravljanje statističnih podatkov (ESGAB) v svojem poročilu za leto 2015 poziva vlade, naj zagotovijo, da bodo na voljo potrebna sredstva za izpolnjevanje aktualnih statističnih zahtev in, kar je najpomembneje, za omogočanje naložb v prihodnji razvoj. Predsednik ESGAB Martti Hetemäki je povedal: „Evropska unija je precej edinstvena glede tega, do katere mere njene politike temeljijo na statističnih podatkih. Kakovost evropske statistike je treba zagotavljati z izpolnjevanjem visokih strokovnih standardov v vseh državah članicah.“

Politike EU in nacionalne politike so vse bolj odvisne od statističnih kazalnikov za spremljanje količinskih ciljev. Zanesljivi, nepristranski in visokokakovostni uradni statistični podatki so torej bistveni element infrastrukture EU in držav članic, v katere je treba stalno vlagati. Bistvenega pomena je, da nosilci odločanja ustrezno financirajo Eurostat in nacionalne statistične urade, da ti lahko izpolnjujejo svojo nalogo priprave visokokakovostne statistike. Z večjo preglednostjo stroškov priprave statistike bi bila ublažena „težava prisklednikov“, tj. položaja, v katerem javnih dobrin primanjkuje, saj so te dostopne po nizki ceni ali brezplačno. Eurostat in nacionalni pripravljavci statistike, ki prejemajo sredstva iz državnega proračuna za financiranje javnih dobrin, morajo prikazati stroške svojih statističnih rezultatov in storitev, zlasti s sprejetjem učinkovitih sistemov stroškovnega računovodstva.

Evropski statistični sistem (ESS) mora ohranjati visoko kakovost statističnih podatkov, obenem pa se prilagajati hitro nastajajočim spremembam v družbi. ESS se sooča z aktualno podatkovno revolucijo, ki prinaša izzive za uradne statistike. Zato mora voditi prizadevanja za preučitev novih priložnosti in prilagoditi svoje okvire kakovosti. Poleg tega v nekaterih državah proces regionalizacije pomeni prenos odgovornosti na regionalne in lokalne organe. Nacionalni statistični uradi v teh državah morajo imeti močno vodilno vlogo in učinkovita pooblastila za usklajevanje, da lahko zagotovijo spoštovanje načel Kodeksa ravnanja evropske statistike.

Verodostojnost odločitev, ki temeljijo na dokazih, temelji na zaupanju v objektivnost in integriteto uradnih statističnih podatkov. Zato je v državah članicah EU uporabnikovo dožemanje kakovosti statistike bistvenega pomena. Iz tega razloga ESGAB poziva grško vlado, naj bo dejavna pri ustvarjanju zaupanja v grški statistični sistem in njegovem ohranjanju. Zagotavljanje strokovne neodvisnosti grškega statističnega urada (ELSTAT) je zelo pomembno za preprečitev ponovitve dogodkov iz let 2000 in 2009.

Del poročila je posvečen spremljanju napredka Eurostata pri izboljševalnih ukrepih, ki izhajajo iz lanskoletnih priporočil medsebojnih strokovnih pregledov. Ugotovljeno je bilo, da Eurostat izvaja izboljšave v skladu s pričakovanji. ESGAB kljub temu vztraja pri svojem stališču v zvezi s priporočili, in sicer glede drugačnega¹ mnenja o zaposlitvi in razrešitvi generalnega direktorja Eurostata in njegovega višjega vodstva.

---

¹ Glej oddelek 3.1 poročila.

Dodatne informacije

Poročilo ESGAB za leto 2015 s kratkim povzetkom je na voljo na spletišču ESGAB (<http://ec.europa.eu/esgab/>).

Kontaktne podatke za pomoč medijem

Za intervju s predsednikom ESGAB Marttijem Hetemäkijem se obrnite na tajništvo ESGAB: Heli Lehtimäki (estat-esgab@ec.europa.eu), tel. +352 430136484.

O ESGAB

Evropski svetovalni organ za upravljanje statističnih podatkov (ESGAB)² zagotavlja neodvisni pregled izvajanja Kodeksa ravnanja. Njegov namen je povečati strokovno neodvisnost, integriteto in odgovornost evropskega statističnega sistema kot ključnih elementov Kodeksa ravnanja ter izboljšati kakovost evropske statistike. ESGAB ima sedem članov. Njegove naloge zajemajo pripravo letnega poročila Evropskemu parlamentu in Svetu o izvajanju Kodeksa ravnanja s strani Eurostata in evropskega statističnega sistema v celoti. ESGAB tudi svetuje Komisiji (Eurostatu) glede ustreznih ukrepov za izboljšanje izvajanja.

Kodeks ravnanja evropske statistike (Kodeks)

Kodeks ravnanja evropske statistike³ določa standarde za razvoj, pripravo in izkazovanje evropske statistike. Temelji na skupni opredelitvi kakovosti statistike, uporabljene v evropskem statističnem sistemu (ESS), ki ga sestavljajo nacionalni statistični uradi in Eurostat. Kodeks je samoregulativni instrument s 15 načeli, ki se nanašajo na institucionalno okolje, v katerem delujejo statistični organi na nacionalni ravni in na ravni EU, ter pripravo in izkazovanje evropske statistike. Njegovo izvajanje je podprto z nizom kazalnikov dobrih praks za vsako načelo.

Evropski statistični sistem⁴ (ESS) je partnerstvo med statističnim organom Evropske unije, torej Komisijo (Eurostatom), ter nacionalnimi statističnimi uradi in drugimi nacionalnimi organi, ki so v vsaki državi članici odgovorni za razvoj, pripravo in izkazovanje evropske statistike.

Medsebojni strokovni pregledi

Medsebojni strokovni pregledi⁵ so del strategije evropskega statističnega sistema za izvajanje Kodeksa ravnanja. Cilj je povečati integriteto, neodvisnost in odgovornost statističnih organov ESS. Prvi krog medsebojnih strokovnih pregledov je bil izveden v obdobju 2006–2008, drugi krog pa se je začel decembra 2013 in še vedno poteka. Oba kroga zajemata vse države članice EU in države Efte. Evropski svetovalni organ za upravljanje statističnih podatkov (ESGAB) je izvedel medsebojni strokovni pregled Eurostata z uporabo metodologije, ki je bila razvita za medsebojne strokovne preglede nacionalnih statističnih uradov, z nekaterimi prilagoditvami, ki odražajo posebnosti Eurostata.

² <http://ec.europa.eu/esgab>.

³ <http://ec.europa.eu/eurostat/web/quality/european-statistics-code-of-practice>.

⁴ <http://ec.europa.eu/eurostat/web/european-statistical-system/overview>.

⁵ <http://ec.europa.eu/eurostat/web/quality/peer-reviews>.